De massabeelden van jodendom en christendom

11 januari 1978
lezing 247

Deze lezing werd gegeven als antwoord op een vraag.

VRAAG: Ik ben erg in de war door de geweldig sterke reacties op het hele onderwerp over Jezus Christus. Ik heb begrepen wat u gezegd hebt over de angst voor uitbreiding die in alle fasen van uitbreiding speelt. Maar deze verwarring is zo sterk dat ik het gevoel heb dat er meer aan de hand is. Kunt u hier iets over zeggen?

"In de volgende lezing die ik mij voorgenomen had te geven, zou ik uitgebreid op je vraag ingegaan zijn en deze helemaal beantwoord hebben. Aangezien je hem nu stelt, zal ik er nu antwoord op geven en dit antwoord gebruiken *als de volgende lezing.* Om het antwoord begrijpelijk te maken zal ik de lezing op een andere manier beginnen dan ik van plan was maar dat is verder niet belangrijk. De boodschap die ik er in wil overbrengen is dezelfde. We zullen er alleen vanuit een ander geschikt punt naar toe werken.

Lieve, zeer gezegende vrienden, velen van jullie moeten in je leven en in je taken de kracht van de goddelijke zegeningen voelen. Deze bijzondere vreugde, veiligheid, vrede en opwinding, dit intense voelen dat je leven diepe zin en doel heeft, kan er alleen zijn wanneer je leven volledig gewijd is aan God, aan zijn wil en plan. Hoe meer je dat kunt realiseren, hoe meer de wolken wegtrekken en hoe voller het leven wordt. Deze geest van dienen schiet dieper wortel in jullie harten en omgeeft jullie steeds meer. Als dat zich uitbreidt, ontspringt een groot licht aan jullie bewustzijnsniveau en dat gaat op in het sterker en zuiverder licht dat vanuit óns bewustzijnsniveau komt.

De sterke reacties op de werkelijkheid van Jezus Christus moet je overdenken op twee zeer specifieke, duidelijk bepaalde niveaus: het persoonlijke en het collectieve. Als deze vraag niet gesteld zou zijn, dan zou ik begonnen zijn met het collectieve niveau, dat wil zeggen, met het massabeeld en daarna zou ik de persoonlijke beelden besproken hebben, de misvormingen, de angsten, enzovoorts. Maar nu zal ik dit onderwerp andersom benaderen.

Laten we beginnen met de individuele christen die nu een sterke reactie voelt ten opzichte van Jezus Christus. Hij heeft gerebelleerd tegen zijn opvoeding en tegen de waarden die zijn ouders voorstonden. Christus is aan hem voorgesteld als een zachte, passieve, seksloze figuur, die dezelfde soort vervormde zelfontkenning eist van al degenen die zijn voetstappen volgen. Hij reageert op het identificeren van Jezus Christus met rigide moraliteit en met ontkenning van gevoelens van seksualiteit, van autonomie en van de krachtige energie, die positieve agressie en zelfhandhaving creëert.

Zo ontstaat een erg verwarrende mengeling in waarneming, begrip en bewustzijn. Enerzijds wordt Christus afgeschilderd als de belichaming van liefde, waarheid, wijsheid, verlossing, goedheid en van dienst aan de schepper en zijn plan, en anderzijds als iemand die een zelfvernietigende ontkenning van intrinsieke menselijke waarden, energieën en uitdrukkingen eist. *Dit is het massabeeld van het Christendom.*

Zoals alle massaal voorkomende beelden moet ook dit beeld zijn oorsprong vinden in individuen die opgroeiden in omstandigheden die de vorming van specifieke beelden aanmoedigen. Deze beeldvorming kan begonnen zijn in dit leven of in vorige levens. Hoe minder een specifiek beeld is opgelost, hoe meer het in de volgende incarnatie voorwaarden schept die dat beeld opnieuw oproepen. Dan is het aan het individu om die voorwaarden te benutten om het beeld op te lossen. We zullen dadelijk het massabeeld gedetailleerd onderzoeken vanuit ons begrip van beelden. Laat ik eerst terugkeren naar de persoonlijke reacties van een kind dat met deze verwarring opgroeide en er op zijn of haar eigen manier mee omgaat.

Voor een kind is het onmogelijk om het mengsel van waarheid en onwaarheid over Jezus Christus te ontwarren. Dus heeft hij slechts twee keuzen. De eerste mogelijkheid is dat hij zich onderwerpt aan het

geheel van wat hem geleerd wordt. In dat geval groeit hij op in de traditionele opvatting van wat het betekent christen te zijn. Hij zal bang zijn voor zijn gevoelens, hij zal zijn seksualiteit ontkennen en zijn agressie - die gelijk gesteld wordt met het kwade - in bedwang houden. Onder deze zelfbeheersing leven sterke impulsen, maar die zijn heel bedreigend voor hem. Hij voelt zich een zondaar, iedere keer dat hij verboden gevoelens gewaar wordt. Hij rebelleert natuurlijk ook, maar het idee om zijn opstandigheid openlijk te uiten is veel te bedreigend. Zo moet ook die rebellie onderdrukt en ontkend worden en dat creëert alleen maar nog meer schuld, nog meer het gevoel heimelijk een zondaar te zijn. Zo'n mens zal iedere mogelijke doctrine gebruiken om zijn ontkenningen te bevestigen. Hij sluit zich aan bij richtingen die de bijbel in heel letterlijke en leerstellige zin opvatten. Hij voelt zich alleen veilig in een rigide, leven ontkennende structuur.

De andere mogelijkheid die het kind kan kiezen, is openlijk en bewust in opstand komen tegen deze inperkingen die zijn wezen ontkennen. En hiermee wordt hij natuurlijk de 'rebellerende christen' die we op dit pad tegenkomen. Want de 'onderdanige christen' van de eerste categorie zou een pad als dit nooit kiezen. Dat zou volkomen ingaan tegen de veiligheidsmaatregelen die hij gecreëerd heeft.

De 'rebellerende christen' heeft bevestiging nodig voor zijn rebellie want daaronder twijfelt hij aan de rechtmatigheid ervan. De waarheid is dat hij inderdaad het verbod op zijn gevoelens moet weigeren, het verbod op zijn positieve agressie, zijn seksualiteit, zijn eigen verantwoordelijkheid en zelfstandigheid. Maar hij moet zeker niet de waarheid van Jezus Christus weigeren met zijn liefde, zijn kracht, zijn aanwezigheid, en evenmin de noodzaak hem in zijn eigen leven toe te laten.

De 'onderdanige christen' lijdt aan dezelfde verwarring, dezelfde valse vermenging van waarheid en dwaling. Hij zou precies het tegenovergestelde moeten leren doen van wat de 'rebellerende christen' moet leren. Hij moet de traditie, zoals hem die is doorgegeven, ondervragen terwijl de rebel de waarheid in de traditie moet gaan accepteren.

Kinderen hebben sterke en rechtvaardige ouders nodig, dat geeft ze een gevoel van veiligheid. Een zwakke en 'foute' ouder is geen bescherming tegen een bedreigende wereld. De 'onderdanige christen' accepteert de leerstellingen van zijn ouders zonder vragen, ook al omdat hij de gedachte niet kan verdragen dat zijn ouders zich misschien vergist

hebben.

Hoe moet je dit nu toepassen op de ‘rebellerende christen’? Hij vindt zijn veiligheid in het volledig afwijzen van de waarden van zijn ouders, althans in dit speciale opzicht. Hij wordt volwassen met een gevoel dat hij erboven staat en beschouwt zich als meer ontwikkeld omdat hij Christus ontkent. Dat is ook weer verwarrend. Het is inderdaad ‘meer ontwikkeld’ om de valse ontkenningen niet te accepteren, maar het is niet ‘meer ontwikkeld’ om de waarheden te ontkennen die in de traditie vervat liggen. In het bewustzijn van zo iemand leeft een enorme vrees om erachter te komen dat zijn ouders uiteindelijk wellicht toch gelijk hadden. In het kinderlijk bewustzijn zijn alle dingen altijd of... of... Dat weet je. Alle beelden ontstaan door het onvermogen om waarheid van leugen te onderscheiden, omdat de beeldconclusie altijd gebaseerd is op totaal gelijk tegenover totaal ongelijk. Het bij het rechte eind hebben betekent goed en aanvaardbaar zijn, het vermogen hebben om een veilig leven te creëren en geluk te verdienen. Ongelijk hebben betekent slecht en onaanvaardbaar zijn, niet het vermogen hebben om veiligheid te creëren en geen geluk verdienen. Dit wordt toegepast op het zelf en doorgetrokken naar de ouders.

De ‘rebellerende christen’ kan omgaan met de mogelijkheid dat zijn ouders het volledig mis hadden. Dat rechtvaardigt hem in zijn ontkennen van alles waar zij achter stonden. Op een heel primitief, kinderlijk niveau kan de dreiging die de ‘rebellerende christen’ te ervaren krijgt wanneer Jezus Christus op een meer dynamische manier weer in het pad geïntroduceerd wordt, eenvoudigweg zó worden uitgedrukt: “Als mijn ouders gelijk hadden omtrent de werkelijkheid van Jezus Christus, dan hadden ze er ook gelijk in dat mijn seksuele gevoelens zondig waren, en dat mijn drang naar individualiteit, zelf-standigheid en zelfexpressie zondig was. Ik zal nooit het recht hebben om boos te worden en mijn energie op een agressieve manier te uiten, want alle agressie moet wel slecht zijn. Ik ben ook schuldig en slecht omdat ik Christus en mijn ouders in het verleden ontkend heb. Dat kan ik niet verdragen, dus ik moet me wel keren tegen deze ideeën.”

Hoe erger de innerlijke verwarring is over wat waar en onwaar is in de ouderlijke traditie, hoe sterker de angst is om te stuiten op: “Ik had het mis, daarom ben ik slecht.” Daarom is de dreiging des te sterker is, en dus ook de rebellie tegen deze nieuwste fase, die een echo lijkt te zijn van ouderlijke waarschuwingen.

Jullie kunnen duidelijk zien dat het mechanisme hetzelfde is als bij alle beeldvorming, en ook bij alle beeldoplossing. Je ziet hier ook duidelijk dat het persoonlijke beeld vele malen vermenigvuldigd wordt, want er bestaan vele overeenkomstige gevallen en omstandigheden. Bovendien wordt massaal een beeld gecreëerd. Het massabeeld van de 'christenrebel' impliceert daaronder de mogelijkheid van de 'christenaanpasser', en vice versa. De 'rebel' is bang dat als hij zijn beeld erkent, uitdaagt en oplost, hij dan de 'aanpasser' moet worden. En de 'aanpasser' is natuurlijk al even bang om zijn beeld te laten varen want voor hem lijkt dat te betekenen dat hij een 'rebel' wordt die samen met de onwaarheden de prachtige waarheid van Jezus Christus weggooit. Op dit pad hebben we veel vaker te maken met het eerste beeld. Het tweede bestaat alleen als onderliggende dreiging en angst en die kunnen opgelost worden wanneer het heldere licht van de waarheid op de zielssubstantie wordt gericht, die deze beelden zo star en rigide heeft vastgehouden. Verderop in deze lezing zullen wij niet alleen de overige aspecten van deze beelden bespreken (de verkeerde conclusies, de vicieuze cirkel, het bewijs dat de verkeerde conclusie goed is); we laten ook het proces zien via welk beelden worden opgelost.

Maar eerst wil ik graag het joodse massabeeld bespreken. Een massabeeld begint altijd met een persoonlijk beeld dat zo veelvuldig is voortgekomen, dat het tot een collectief beeld kan uitgroeien. We zullen dus beginnen met het gevoel van bedreiging, dat ontstaat als Jezus Christus werkelijk een manifestatie van God zou zijn. Net als de 'onderdanige christen' voelt de jood die Christus ontkent zich geweldig bedreigd door het idee dat zijn ouders ongelijk zouden hebben. Als zij het mis hebben in deze zo belangrijke vraag over het leven, over de wereld, over God, hoe zijn ze dan ook maar ergens in te vertrouwen? Of je nu kind bent of volwassen, het is alsof de grond onder je voeten wegglijdt. Deze vrees raakt iemand die uiterlijk tegen zijn ouders in opstand komt en het op vele punten niet met hen eens is, net zozeer als diegenen, die openlijk met hun ouders instemmen over bijna alle belangrijke levensvragen.

Op het ene niveau is dit massabeeld dus van persoonlijke, psychologische aard. Dat deel van de ziel dat niet volgroeid is, kan niet accepteren dat de ouders in iets ongelijk hebben, want als dat zo zou zijn, moeten zij wel in alles ongelijk hebben.

Achter dit persoonlijk, psychologisch niveau van reageren ligt een hele

wereld van historie, van traditie, zowel in zijn ware als in zijn verdraaide vorm. Laat ik proberen wat nader op dit aspect in te gaan, in zover dat nu mogelijk is en bij ons onderwerp past. Er is een tijd geweest waarin de joden de enigen waren die de schepper aanbaden als de ene God; zij hadden ook contact met hem en trachtten zijn wetten en geboden te volgen. Deze mooie werkelijkheid begon uiteen te vallen toen het lager zelf opdaagde, onvermijdelijk in de menselijke natuur. Dat leidde tot trots, arrogantie en superioriteit ten opzichte van de mensen die niet bij de joodse gemeenschap en het joodse geloof behoorden. De jood keek op de heiden neer als op een mindere; hij beschouwde zichzelf als een aristocraat in de familie der mensheid.

De reden waarom Jezus Christus als jood werd geboren is duidelijk. Omdat hij een manifestatie en incarnatie van de ware God is, van goddelijke werkelijkheid, kon hij alleen verschijnen onder die mensen die deze God aanbaden, in plaats van onder goden die dikwijls geesten uit heel onontwikkelde rijken waren, en soms, hoewel niet alleen, zelfs boze geesten. Dit geweldige geschenk van de incarnatie onder de joodse mensen was ook een test. Alle geschenken zijn tests, net zoals pijnlijke gebeurtenissen dat zijn. De test was om Jezus te erkennen als wie hij was. Dit te doen zou betekenen het overwinnen van persoonlijke trots, van machtsstreven, van eigenbelang en opportunisme ten eigen bate. Was dit gebeurd dan zou de splitsing nooit zijn ontstaan. Er zou nooit een conflict uit zijn voortgekomen zoals tussen jodendom en christendom. Het christendom zou eenvoudig een uitbreiding zijn geworden in de ontwikkeling van het jodendom, of er nu wel of niet een nieuwe naam was gevonden om deze weg van waarheid aan te duiden. Elk van deze twee namen had gebruikt kunnen worden in de geest van vereniging die de waarheid van het verleden uitbreidt naar de waarheid van het eeuwige heden.

Op collectief niveau is die toets niet doorstaan, dat is duidelijk. De algemene vrees om dit falen toe te geven is net zo irrationeel en misvormd als jouw vrees om je onvolmaaktheden en je blinde vlekken te accepteren. Je hebt op dit pad geleerd, dat die manier van werken een van de belangrijkste aspecten is van groei, van zelfbevrijding, zuivering en zelfrespect. De verdediging tegen het toegeven van een mogelijke fout bestendigt deze fout vele malen en schept secundaire schuld, die nog veel erger is en moeilijker uit te wissen. Hoe harder en langduriger de weerstand tegen de waarheid is, hoe meer pijn het doet. Datzelfde geldt voor collectieve processen en bewegingen. De enige

weg om collectieve beelden op te lossen en het collectieve bewustzijn te corrigeren zodat het de waarheid uitdrukt, is door het commitment van een voldoende groot aantal individuen, die de waarheid kennen en de moed hebben daarvoor op te staan.

De joodse machthebbers voelden zich - geheel ten onrechte - door Jezus Christus bedreigd. Ze werden alleen bedreigd in zoverre ze goddelijke waarheid en goddelijke leiding wilden verloochenen. Omdat de leiders invloed uitoefenden op de meerderheid, keerden zich slechts enkele moedige mensen tot Christus. De scheiding werd doorgezet door de mensen die weigerden te overwegen of hij echt de beloofde Messias kon zijn, want zij wilden geen afstand doen van hun negatieve macht, die zij ten eigen dienste wensten te gebruiken. Toen deze scheiding eenmaal realiteit werd, bekeerden meer heidenen zich tot de nieuwe boodschap. Zij hunkerden ernaar in hun hart, zodat na verloop van tijd meer heidenen dan joden zich tot Christus hadden bekeerd. De houding van de heidenen tegenover de joden was grotendeels een reactie op het etiket van minderwaardigheid, hun opgeplakt door de mensen die eigenlijk Gods liefde en Gods woord moesten uitdragen. Zo groeide er wederzijds vijandschap.

In het bewustzijn van de jood werden heidenen en christenen een en dezelfde. Hij beschouwde beiden als minderwaardig en vijandig aan de jood. Die vijandschap was er vaak werkelijk, maar in plaats van zich af te vragen hoe hij ertoe bijdroeg en het uitlokte, in plaats van verantwoordelijkheid voor de situatie te nemen en te zien dat het een wederzijdse schepping was - juist zoals jullie dat leren doen op dit pad - schoof hij iedere verantwoordelijkheid van zich af en maakte zichzelf tot slachtoffer van de heidenen (in dit geval de christenen) en ging hij er mee door op hem neer te zien en hem af te wijzen.

Deze oude geschiedenis is heel toepasselijk voor die mensen die geboren zijn in gezinnen waar alsmaar weer deze houding in de eigen ziel gekoesterd wordt. Zij kunnen de bestaande familie-invloeden gebruiken als uitdaging en op die manier het massabeeld helpen oplossen. Zij kunnen ook kiezen die houding verder in stand te houden en daarmee ook het joodse karma.

Als iemand van jullie aan een persoonlijk probleem werkt en je merkt dat de confrontaties van je vrienden en helpers je beangstigen, als je je gaat verdedigen tegen zelfs maar de mogelijkheid van datgene

waarmee je geconfronteerd wordt, dan reageer je vanuit dezelfde verkeerde veronderstelling dat ongelijk hebben, lagere zelf houdingen en vergissingen niet te vergeven en niet te accepteren zijn. Dat is met name je angst! Je denkt dat je niet meer aardig gevonden wordt als die of die negativiteit werkelijk waar is. Alleen als je moed verzamelt - en daar is nederigheid voor nodig - kun je je denken open stellen; het lijkt of je daarmee in een afgrond springt, maar alleen dan kun je erachter komen dat je veronderstelling verkeerd was. Inderdaad, alleen als je volledig je onvolmaaktheid en je menselijke feilbaarheid toegeeft, word je echt een volgroeid mens, vind je je echte waarde en vind je Gods liefde voor jou, die er altijd al was, maar die je niet kon voelen als gevolg van je drogredenen. Dit is altijd het ware pad geweest en dit zal altijd het ware pad zijn. Het gaat net zozeer op voor collectieve situaties als voor individuele.

Het zal de waarnemer steeds duidelijker worden dat in algemene en individuele beelden dezelfde dynamiek werkzaam is. Hoe meer de waarheid ontkend wordt, hoe groter de werkelijke schuld wordt. En met de schuld groeit de weerstand, die tot doel heeft de opgehoopte schuld af te wentelen. Negatief karma is een over verschillende levensperioden opgestapelde berg van onopgeloste, onware situaties, die hun eigen wetten en gevolgen hebben, net zoals waarheid haar eigen wetten en gevolgen heeft.

Als je aanhoudend deze gevolgen buiten hun context blijft zien als louter toevallige gebeurtenissen, waarbij je van het joodse ras een slachtoffer maakt, dan ontneem je jezelf de vitaliteit die je juist nodig hebt: de vitaliteit om een zelfstandig lid van de menselijke familie te zijn. Je kunt alleen zelfstandig worden als waarheid je meer waard is dan verdedigingen, als je waarheid belangrijker vindt dan jezelf of je ouders of voorouders te rechtvaardigen. De aanhoudende keten van oorzaak en gevolg, van negatief karma, van de eindeloze herhaling van ongewenste gebeurtenissen kan gebroken worden, vrienden. Hoe komt het dat jullie deze dynamiek zo duidelijk zien als het om persoonlijke dingen gaat, maar de lijn niet doortrekken als het gaat om collectieve werkelijkheid?

Het antwoord is - behalve wat ik gezegd heb over de kinderlijke angst dat de ouders misschien ongelijk hebben - dat de persoonlijke schuld over het ontkennen van de waarheid omtrent Jezus Christus te pijnlijk lijkt om te verdragen. Het loslaten van de verdediging zou tot gevolg

hebben dat je ook het spelletje van slachtoffer en schuld afschuiven opgeeft. Het zou tot gevolg hebben dat je je deel op je neemt van de verantwoordelijkheid voor veel van het lijden in het verleden. Het zou maken dat je de pijn van schuld ervaart, omdat je pijn hebt aangedaan, in het bijzonder aan iemand die kwam in liefde. Je hebt misschien wel of misschien niet echt geleefd in die tijd. Maar ook al ben je er niet bij geweest, je wordt toch medeverantwoordelijk door je te verbinden met diegenen die rechtstreeks verantwoordelijk waren, door hun daden goed te praten, en door nooit eens de cruciale vraag te stellen: “Zou hij dan toch de beloofde Messias geweest zijn?”

Als je werkt aan een of ander persoonlijk onderwerp, waarbij je na veel weerstand uiteindelijk met je hele wezen je eraan gewijd hebt om de waarheid te willen zien, ga je soms inderdaad door de pijn van schuld. Maar als je dit eerder doet in een geest van leven dan van dood, als je het gelovig doet in plaats van ontkennend, kom je ertoe jezelf te accepteren en te vergeven. Dan ervaar je ook dat God je allang vergeven heeft. Dan ervaar je het licht en de nieuwe kracht van heelheid. De pijn van je echte schuld voelen is nooit een verzwakkend proces: het is een levensproces, het is zuivering en het leidt tot eenheid met jezelf, met anderen, met God. Kun je er toe komen diezelfde houding aan te nemen inzake een universeel onderwerp, welk dan ook, waar je in je leven tegenover komt te staan? Wat heb je te vrezen als waarheid (God) je belangrijkste zorg is? Door deze openheid te weigeren geef je onmiskenbaar te kennen dat waarheid niet het belangrijkste voor je is, maar dat het je gaat om je gelijk. Hoe je ook probeert je verzet tegen Jezus Christus goed te praten, je bent niet in waarheid als je weigert die vraag ernstig en open te stellen en dan rekening te houden met een periode van afwachten, opdat het antwoord in je eigen hart en verstand tot ontwikkeling kan komen. Hoe kun je van jezelf geloven dat je vrij bent, als er binnen in je iets stevig is afgesloten? Kan in deze centrale vraag het rechtvaardigen van het onfeilbare gelijk van je voorouders belangrijker zijn dan de waarheid zelf?

Merk nu in jezelf dat gevoel van bedreiging op, nu deze woorden tot je gericht worden. Kijk naar de betekenis van deze reactie. Kun je er misschien eventjes afstand van nemen en dan overwegen of dit bedreigde gevoel een misvorming kan zijn, irrationeel kan zijn, valse veronderstellingen van jouw kant kan inhouden? Het stellen van deze vragen op zich is al helend voor je.

Laten we nu naar de werking van beelden kijken, zoals ik jullie dat geleerd heb en zoals jullie ermee gewerkt hebben op je pad in veel persoonlijke zaken waarin beelden je leven verwoesten. Een korte samenvatting is hier op zijn plaats. Een beeld is een onjuist idee, een verkeerde conclusie, die je getrokken hebt in je kindertijd toen je verstandelijk nog niet voldoende was toegerust om een zaak juist te beoordelen. Zoals alle onwaarheid schept deze verkeerde conclusie negatieve situaties, gevoelens en gebeurtenissen. Onwaarheid is altijd pijnlijk. De verdediging tegen onjuiste conclusies schept een negatief actie- en reactiepatroon, dat andere mensen ongunstig beïnvloedt. De misvatting ligt vast en bevroren in de ziel, omdat ze nooit wordt ondervraagd of in twijfel wordt getrokken. De persoonlijkheid reageert blindelings in een geconditioneerde reflex, in plaats van vanuit de waarheid van dit speciale gebeuren. Het negatieve effect wat bij anderen wordt bewerkstelligd, moet noodzakelijkerwijs terugkomen bij het individu en schijnt altijd de oorspronkelijke misvatting te bevestigen, hetgeen weer defensie nodig maakt en dat schept weer negatieve reacties in anderen. En zo gaat het maar door, eindeloos. De ziel is niet vrij wanneer er ook maar enig beeld bestaat.

Het beeld van de ‘rebellerende christen’ is: “Als ik Christus omhels moet ik mijn vitaliteit, mijn energiek leven opgeven, mijn seksualiteit, mijn lichaam, mijn plezier, want dat is allemaal zondig.” Daarom schept dat beeld een verdediging die Christus uitsluit, om zijn seksualiteit te bevestigen. Maar Christus buitensluiten betekent dat je een wezenlijk deel van Gods wereld van waarheid, liefde, schoonheid en leven buitensluit. Wie dit doet creëert een splitsing en leeft in pijn, verborgen twijfel en schuld. In plaats van zijn krachten vrij te maken moet hij zich ertegen verzetten. En jullie weten allemaal dat verzet niets anders is dan een tot mislukken gedoemde poging om andere stemmen in je niet toe te laten. In plaats van sterker te worden, wordt de mens daardoor zwakker. Hij kan deze zwakte toedekken met een masker van kracht, maar daar misleidt hij niemand mee, zichzelf al helemaal niet. Hij voelt dat hij faalt, hij voelt dat hij bedrog pleegt, maar weet niet waarom. Eigenlijk gelooft hij dat zijn zwakheid stamt uit de invloed die als kind op hem werd uitgeoefend om Jezus Christus te accepteren en uit het feit dat hij er onvoldoende in geslaagd is hem af te wijzen. Maar hoe meer iemand een waarheid verwerpt - welke waarheid ook - hoe meer hij zichzelf op een of andere manier verzwakt; hoe meer hij gespleten raakt, hoe meer conflict er ontstaat. Dus als je de misvatting hebt dat het Christus’ bedoeling was dat jij je

krachtige levensimpulsen zou ontkennen, dan ontwikkel je houdingen en reacties die tenslotte de oorspronkelijke misvatting schijnen te bevestigen.

Het joodse massabeeld is: "Als mijn ouders en voorouders ongelijk hebben gehad, en ze hebben in Jezus niet alleen een goed mens vermoord maar iemand die God op aarde manifesteerde, dan waren het door en door slechte mensen. Dat kan hun nooit vergeven worden. Die mogelijkheid kan ik niet onder ogen zien. Ik moet die ontkennen om niet medeverantwoordelijk te zijn." Maar zei Christus niet steeds maar weer opnieuw dat God vergeving is? Dat hij altijd hier is met zijn genade, begrip en liefde? Is dat niet een van de grootse boodschappen die hij bracht? Dat God niet genadeloos en zonder vergiffenis straft; dat het nooit "oog om oog, tand om tand" is? Hier hebben we een vicieuze cirkel: volledig geloven in de oude traditie van het jodendom, "oog om oog, tand om tand", maakt het toegeven van een zonde onmogelijk. De straf is te verschrikkelijk. Daarom moet de waarheid, of ook maar de mogelijkheid dat Jezus Christus de waarheid kan zijn, ontkend worden.

Hoe werkt nu dit beeld? De misvatting is dat Jezus een valse profeet was, dat Hij een bedrieger was; dat de heidenen en de christenen liegen, dat ze misleid zijn, dat ze minderwaardig zijn; en tegelijkertijd dat ze de joden tot slachtoffer maken, erop uit om ze te vernietigen. Hoe sterker deze opvatting in stand is gehouden, hoe meer haat en discriminatie, scheiding en vijandschap er is gegroeid in het bewustzijn van vele individuele joden en zo ontstond een massabeeld. De verdediging tegen dit massabeeld, de vrees dat het waar zou worden, moest wel meer vijandschap en werkelijke achtervolging van de joden doen ontstaan. Op die manier creëerde de misvatting een verdediging, welke op haar beurt niet anders kon dan de schijnbare waarheid van de misvatting bevestigen.

Hoe groter de schuld en daardoor de angst voor de pijn ervan en voor het idee dat hij niet te vergeven is, hoe sterker de verdediging moet zijn tegen de waarheid van het onderhavige onderwerp. Dan moeten hart en verstand nog steviger afgesloten worden. Waarop ook weer die afgeslotenheid ontkend, gerechtvaardigd en bestreden moet worden.

Lieve mensen, al zovele jaren hebben jullie gewerkt aan je psychisch leven, aan je ziel. Jullie hebben al heel wat beelden in je psyche aangepakt. Jullie zijn het schadelijke van al die beelden gaan zien.

Want beelden zijn niet alleen vervormingen van waarheid, misvattingen en foutieve waarnemingen, ze scheppen ook onvermijdelijk een onbeweeglijke zielssubstantie, die je afschermt van het beste dat je in je hebt, van leven met al zijn creatieve mogelijkheden, van God, van liefhebben en van het in staat zijn liefde te ontvangen en te accepteren. Beelden zijn in hun onwaarheid kwaad en ze creëren zonde. Ze scheppen oorlog in de ziel, in de persoon en oorlog naar buiten, met anderen. Jullie hebben het belang van het uitdagen en oplossen van je beelden dikwijls pijnlijk leren kennen. Er is maar een weg om dit te doen: *door heel doordringende vragen te gaan stellen*. Dat werpt een nieuw licht op het plaatje. Het opent deuren die tot nu toe gesloten waren. Het maakt verharde zielssubstantie los. Om enig beeld op te lossen is het nodig vele vragen te stellen, vanuit alle mogelijke hoeken. Je moet de situatie open bekijken en alles overwegen wat van belang kan zijn voor het onderwerp.

In de laatste lezing[1] heb ik over traditie gesproken, in haar positieve en negatieve betekenissen. Ik had het ook over bepaalde bewegingen in dit pad: de accenten in verschillende perioden en fasen. In zo ongeveer het laatste jaar moet het velen van jullie, die zien welke kant dit pad opgaat, heel duidelijk zijn geworden dat, nadat in het begin het accent lag op individuele zuivering en zelfbevrijding door het oplossen van valse beelden, we nu steeds meer bezig zijn met het scheppen van een nieuwe maatschappij. Dit houdt in het oplossen van alle mogelijke massabeelden, die de ontplooiing van de werkelijke mens in de weg staan. De nieuwe maatschappij waar jullie de pioniers van zijn kan zich niet permitteren te leven met bevroren beelden in de zielssubstantie.

Ik heb vaak gezegd dat dit pad de mens van de nieuwe tijd vertegenwoordigt. Het is geen toeval dat jullie allemaal zulke verschillende religieuze achtergronden hebben. Jullie leren bijvoorbeeld in de politieke werkgroep hoe een politiek beleid gevoerd kan worden vanuit de principes die je nu leert kennen. In het beheer van jullie zaken, je administratie, leer je dezelfde dingen in praktijk brengen. In jullie artistieke bezigheden benaderen jullie je creatieve processen op een heel nieuwe manier, teneinde je blokkades los te krijgen. Waarom zou je dan anders te werk gaan als het gaat om religieuze opvattingen en geloof? Om die specifieke massabeelden op te kunnen lossen *is het nodig dat je ziet dat er beelden zijn* die

[1] Lezing 246 ‘Traditie, goddelijke en misvormde aspecten’ (Noot vertaler)

onderzocht moeten worden, ondervraagd en uitgedaagd. Het is nodig dit onderwerp opnieuw te bekijken, en het niet te laten voor wat het is.

De samenleving van de nieuwe tijd kent jodendom noch christendom, zoals ze nu bekend staan. Toch kent ze beide. Uit beide zoekt ze de waarheid en maakt haar voller, door haar te filteren door het nieuwe bewustzijn dat zich ontwikkelt en uitbreidt. De mens van de nieuwe tijd is zo vrij, dat geen enkel woord emotionele reacties in hem uitlokt, of dat woord nu 'jood' is of 'christen', 'Jezus Christus' of 'religie'. Het woord 'reïncarnatie' heeft voor veel mensen een dergelijke betekenis. Dat gaat in tegen de leer van zowel jodendom als christendom, tenminste zoals die tegenwoordig onderricht worden. Toch is het een van de eeuwige waarheden, onafhankelijk of die nu wel of niet passen in persoonlijk aangehangen religies. Treft het jullie niet als heel betekenisvol dat dit woord of het concept erachter lang niet zo'n sterke reactie in je uitlokt als het woord 'Jezus Christus'? Je kunt er om te beginnen al dan niet in geloven, maar je bent er emotioneel lang niet zo sterk bij betrokken en je hebt er ook geen belang bij om dit idee te ontkennen. Omdat jullie je deuren in dit opzicht veel wijder open hebben, ervaren jullie vroeg of laat innerlijk de waarheid van reïncarnatie.

De nieuwe man en de nieuwe vrouw zijn vrij van emotionele verwikkelingen die de waarheid blokkeren. Ze hebben er noch belang bij aan iets vast te houden, noch om iets te ontkennen, ze hebben alleen belang bij het vinden van de waarheid. Die verbintenis is sterk en wordt steeds naar de schepper tot uitdrukking gebracht. Zo kan de waarheid vrij stromen. De mens van de nieuwe tijd is niet gebonden aan nationaliteit, politieke partijen, ras of geloof. Hij brengt alle waarheden daarvan bij elkaar en verwerpt alle dwaling erin. Denk maar aan wat ik heb uitgelegd in die lezing over de politiek van de nieuwe tijd,[1] waarin democratie, communisme, socialisme, monarchie en kapitalisme allemaal gecombineerd worden in hun waarheden, in de beste zin, terwijl de onwaarheden ervan, die scheiding teweeg brengen en de ene mens tegen de ander opzetten, eruit worden gelaten.[1] Datzelfde gaat op voor iedere andere menselijke expressie. Ook in religie is het de waarheid die samenbrengt en één maakt; onwaarheid brengt scheiding. Onwaarheid en scheiding scheppen kwaad, onenigheid, vijandigheid, uiterlijke en innerlijke oorlog, elkaar uitsluitende

[1] Zie lezing 242 'De spirituele betekenis van politieke stelsels' (Noot vertaler)

dualiteiten. ‘Als ik een jood ben kan ik geen christen zijn; ben ik een van die twee, dan kan ik niet geloven in reïncarnatie. Als ik in de monarchie geloof, kan ik geen goeds zien in enig socialistisch of communistisch idee. Als ik progressief ben kan ik niet voor traditie zijn.’ Dat zijn allemaal valse keuzen, die scheidingen teweeg brengen. Ben je het ene tegenover het andere, dan ben je dat ene ook duchtig, en dan kun je het dus niet in de goede zin zijn.

In de huidige verwarring omtrent Jezus Christus houden de mensen die beladen zijn met hun vrees en hun massabeelden vaak niet vast aan de goede tradities die zij in hun eigen hart dragen. Vaak gaan ze er ook nog prat op dat ze er helemaal geen religieuze neigingen op na houden. Als je ze op de keper beschouwt, blijken hun heftige reacties tegen de mogelijkheid van Christus’ bestaan een trotse koppigheid te zijn, een vals gevoel voor individualiteit.

Echte individualiteit kan nooit geassocieerd worden met enig groeps-bewustzijn, religie, nationaliteit of politieke partij. Ware individualiteit bloeit alleen op als Gods waarheid in alles gezocht wordt, altijd, zodat *persoonlijke innerlijke ervaring* kan bloeien. Wie in die ware zin individu is zal het nieuwe groepsbewustzijn scheppen, dat bestaat in vrije mannen en vrouwen, voor wie allereerst en boven alles Gods wil regeert. Een groep van zulke mensen staat nooit tegenover het individu, maar - zoals ik eerder gezegd heb - het een bevordert het ander.

Jullie wereld lijdt diep aan mensen die deze waarheid nog niet begrepen hebben; die nog te onrijp zijn om de geweldige kracht, zelfstandigheid en vrijheid te bevatten, die ligt in volledige overgave aan God, terwijl ze voortdurend werken aan het reinigen van hun psyche van onzuiverheid, onwetendheid, verwarring, valse beelden, emotionele bindingen en van de vervanging van individualiteit voor een af ander maatschappelijk traditionalisme. Het lijden in jullie wereld wordt uitsluitend veroorzaakt door deze houdingen, die vaak verward worden met waardigheid, trots in de gewenste zin, karakter, eigenwaarde, enzovoort. Kijk naar oorlogvoerende landen die niet tot een vredesverdrag kunnen komen. Elk is doordrongen van het eigen gelijk en blijft de ander in het ongelijk stellen. Geen van beiden ziet of wil zien dat gelijk en ongelijk in beide kampen bestaan. Dit voorbeeld is heel duidelijk maar dezelfde narigheid bestaat in veel subtielere gevallen die schijnbaar niet onmiddellijk te maken hebben met de onenigheid en het lijden in de wereld.

De mensheid begint volwassen te worden. Het proces verloopt langzaam en wordt vaak belemmerd door persoonlijke weerstand om te groeien; door denkpatronen die tot gewoonte zijn geworden en nooit ter discussie worden gesteld; door rigide ideeën, die de mensen niet los willen laten; door persoonlijke luiheid en tenslotte zeker ook door de tragische vergissing dat de oude gewoonten veilig zijn en daarom aanbeden en vastgehouden moeten worden. Door deze houdingen komt het dat de krachten van het kwaad toegang hebben tot het menselijk bewustzijn en het aanzetten tot destructiviteit, hetgeen op allerlei manieren tot uitdrukking komt. Het hele proces van volwassenwording wordt belemmerd en vertraagd, onderweg onnodig lijden teweeg-brengend. Jullie zijn vertrouwd met deze krachten op je individuele pad. De mensheid als geheel gaat door dezelfde dynamische krachten. Hoe meer mensen er zijn die hun eigen blokkades kunnen verwijderen en hun eigen ziel en psychische substantie kunnen reinigen, hoe meer de mensheid als geheel klaar zal worden. Jij als individu hebt een kant in je, van waaruit je het beste geven wilt aan je eigen ontwikkeling en van waaruit je je weerstanden en angsten te boven wilt komen; je hebt ook een kant in je waarin je redenen zoekt om dit proces te stoppen. De mensheid als geheel heeft ook deze twee kanten. Individuele mensen die hun ware bestemming volgen, vormen het hoger zelf van de mensheid; zij die er weerstand aan bieden vormen het lager zelf. Zoals in jouw individuele strijd alles afhangt van welke kant het sterkst is, zo gaat ook de mensheid door dezelfde, steeds verschuivende balans.

Het is niet waar dat er altijd oorlog, lijden en onrecht op deze wereld moeten zijn. Dit blijft alleen waar, zolang de meerderheid van de mensen weigert om volwassen te worden en blijft volharden in een staat van innerlijke dwaling, valsheid en verwarring. Hoe sterker mensen als jullie worden in hun levensdoel, in hun begrip van wat er hier aan de hand is, hoe meer individuele mensen hun persoonlijke trots gaan opgeven, hun eigenbelang en hun klein opportunisme, - hetgeen allemaal een teken is van gebrek aan geloof. Jullie en mensen als jullie zullen de balans verschuiven. De mensheid begint te groeien naar haar ingeschapen bestemming.

Maar hoe groeit geloof? Alleen als de wil om God en zijn wil te kennen wordt toegepast op *alle dingen*, kan God zich aan jullie manifesteren en zal geloof, in plaats van een leeg woord, een realistische ervaring worden. Zoals jullie tegenover jezelf de plicht hebben om jezelf te bevrijden van al je persoonlijke beelden, omdat ze je hinderen en

frustreren in je kijk op het leven en in je vermogen om liefde, waarheid en schoonheid te ervaren, zo hebben jullie ook een verplichting tegenover je eigen mensenras om het te bevrijden van alle massabeelden. Je moet beginnen met het wegwerken van je eigen massabeelden. Het gaat om jou en je eigen leven, maar ook om nog zoveel meer!

Om te beginnen kunnen jullie misschien de mens van de nieuwe tijd en de nieuwe maatschappij gaan visualiseren op een manier zoals je het nooit eerder gedaan hebt. Zie jezelf hernieuwd: hoe blij ben je en hoe bijzonder vrij. Stel je een samenleving voor waarin tweedracht en gescheidenheid geen ruimte meer krijgen, omdat, wanneer ze toch opkomen, ze op de diepere niveaus worden aangepakt, zoals jullie dat individueel leren doen. Je hebt op dit pad geleerd dat, waar vijandigheid is tussen jou en iemand anders, dat altijd opgelost kan worden als je echt in waarheid wilt zijn en als je onder de oppervlakte naar de diepte gaat. Stel je die nieuwe samenleving voor, die jullie aan het opbouwen zijn; het zal een voorbeeld zijn voor de wereld, zoals ik al vaak eerder gezegd heb.

De eenheid waar ik over spreek heeft niets te maken met ‘tolerantie’. Tolerantie impliceert dat er nog verschil bestaat, of mensen zich er nu superieur bij voelen of niet, maar in ieder geval verschil. Kijken we naar eenheid tegenover gescheidenheid, dan zien we drie stadia in de ontwikkeling van de mens: l) scheiding in regelrechte vijandschap, 2) tolerantie, en 3) verbondenheid, eenheid, heelheid. Deze eenheid te vinden onder de verscheidenheid betekent vrede, liefde, waarheid; het betekent groei naar een gerijpt mensdom.

Als we dit nu toepassen op het onderwerp Jezus Christus, dan kan ik zien dat de mensen het stadium te boven zijn waarin ze elkaar vermoorden om het feit dat iemand jood of christen is. Als ik dit nu zeg bedoel ik, dat wanneer het nog gebeurt, de meeste mensen het als een afschuwelijke misdaad beschouwen in plaats van het door de vingers te zien. De houding die nu althans aan de oppervlakte overheerst, is voor de jood dat hij de christen tolereert en andersom. Onder de oppervlakte moet je die gebieden in je vinden, waar je de ander wilt vernietigen omdat hij ‘anders’ is en zo je onzekerheid over je spiritualiteit en je religieuze achtergrond uitdagen. Sommigen van jullie hebben dit al gedaan en zijn op die manier door een tunnel gereisd; eenmaal daar doorheen vind je het volgende stadium waar je innerlijk gereed voor

bent: verbondenheid, eenheid. De verschillen worden uitgewist en je merkt dat Jezus nooit een scheidende kracht was. Het waren de joden en de christenen die in hun misvormingen die indruk hebben geschapen. Jezus Christus kwam om een brug te zijn, een verder stadium van liefde en waarheid voor alle mensen, om alle mensen te verenigen. In die nieuwe eenheid heeft tolerantie geen plaats meer. Jullie zijn allen een in alle grote tradities die ooit de aarde bereikt hebben en die aspecten van waarheid bevatten. Te samen kunnen zij meer vertellen van het hele verhaal: het verhaal van de schepping, het verhaal van de mensheid, het verhaal van de relatie van de mens tot God, van Gods aanwezig zijn in het leven van de mens.

Wis de oppervlakkige verschillen uit en ontdek de sterke band van innerlijke eenheid - niet door Jezus Christus te elimineren die tot een teken van tegenspraak is gemaakt maar door de kunstmatige, misleidende controverse te elimineren die totaal is gebaseerd op een beperkte menselijke visie en wanbegrip. Als een jood zich vanwege Christus opzij gezet voelt, laat hij dan proberen te zien dat God, door Christus als joodse mens te doen incarneren, een grootse daad van liefde voor zijn joodse kinderen stelde. Als de christen het gevoel heeft dat hij zijn energie, zijn plezier moet verloochenen omwille van Christus, laat hij proberen te zien dat dit alleen maar een verkeerde interpretatie is. Vaag je wanbegrip weg, daag je vooronderstellingen uit, neem in overweging dat de waarheid heel anders kan zijn - anders in die zin dat je niet alleen niets verliest, maar alles wint. Je wint alles waarvan je ooit bang was het te verliezen als je je gefixeerde ideeën loslaat.

Het nieuwe licht voedt en sterkt jullie allemaal. De kracht en inwerking ervan zullen nog versnellen als jullie ziel vrijer wordt, opener, als jullie meer vragen stellen in een geest van zoeken naar de waarheid, meer vervuld zijn van goede wil ten opzichte van Gods gaven van liefde voor jullie. Het universum straalt tedere liefde uit naar ieder van jullie, als individuele mensen en als groep, een groep waar wij in de geestelijke wereld zoveel hoop op stellen.

Jullie zijn allen gezegend”

Deze lezing werd gegeven via Eva Pierrakos in 1978.
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.)
onder de titel: 'The Mass Images of Judaism and Christianity'.
Vertaling door An van Dijk 1981; herzien in 1994 door Marije Mol.
© Stichting Gemeenschap het Pad. *Uitgave 2009*

247/20